

Innovar i emprendre

Tècniques de creativitat
i actitud emprenedora

Carles Heredia Sancho

1 ECTS
25 hores

Carles Heredia Sancho

Llicenciat en Psicologia de les Organitzacions i màster en Consultoria i desenvolupament organitzatiu. És directiu de Recursos Humans amb una experiència de trenta anys en empreses de diferents sectors (automoció, electrònic, químic, gran consum, alimentació i farmacèutic). És consultor col·laborador de la UOC.

Índex

Presentació	4
Competències	5
Objectius	6
Continguts	7
Metodologia	8
Planificació de l'aprenentatge	10
Activitats	11
Avaluació	12
Eines disponibles a l'aula	14
Bibliografia	16

Presentació

Les persones i les organitzacions que són innovadores obtenen un avantatge que els diferencia al seu favor dins el món altament competitiu en què ens trobem. Innovar és el camí que ens aporta èxits segurs, per tant cal apostar-hi com a individus, com a organització i també com a país.

La innovació és el resultat de convertir en solucions pràctiques l'habilitat bàsica que la sustenta, que és la **creativitat**. Independentment del debat sobre si és una habilitat innata o apresada, podem afirmar que la creativitat es pot desenvolupar i potenciar. Igualment, considerem que la **iniciativa i l'actitud emprenedora** també es poden potenciar.

Aquesta disposició a iniciar nous projectes, ser pioners, obrir nous rumbos i superar les dificultats és una característica que, imprescindiblement, necessitem tots en la nostra ocupació. De tot això, en parlem en el present seminari en l'expectativa de convertir les paraules en fets i, per tant, aconseguir ser **més innovadors i més emprenedors**.

Competències

La formació es planteja sobre la base del concepte de competència. Entenem per competència el conjunt integrat i complex de coneixements, capacitats, habilitats, destreses i comportaments laborals, considerats en un sentit molt ampli, que es posen en joc en l'execució d'una determinada activitat laboral.

Competències prèvies

No hi ha requeriments previs per a l'assoliment dels objectius del curs.

Competències

Les competències que es detallen a continuació són les que fonamenten el conjunt de continguts que es presenten en el curs.

- Augment de la percepció, receptivitat i escolta, obtenint així noves possibilitats davant els problemes existents.
- Capacitat d'anàlisi per a determinar quines tècniques són més adequades en cada situació.
- Consolidació de l'autoconfiança i seguretat personal per a superar les dificultats que es presenten en la posada en marxa de les iniciatives.

Objectius

Els objectius d'aprenentatge són:

- Reconèixer algunes tècniques que reforcen la creativitat.
- Reflexionar sobre les condicions per a l'increment de la innovació.
- Observar les vies a partir de les quals les organitzacions desenvolupen el seu potencial innovador.
- Percebre formes de millora de la creativitat personal.
- Desenvolupar la iniciativa i el potencial emprenedor.

Continguts del curs

Innovar i emprendre

1. Barreres a la creativitat
2. Condicions per a la creativitat
 - a. Fonts de creativitat
 - b. Pensament lateral
 - c. Sis barrets
 - d. Provocacions
 - e. Sensibilització
3. Tècniques de descobriment i anàlisi de problemes
 - a. Mesurar l'objectiu
 - b. Analitzar l'FDOA
 - c. Explicar el problema a un nen o a una nena
 - d. Relacionar tècniques de descobriment i anàlisi de problemes
4. Tècniques de recerca i avaluació de solucions
 - a. Tractament de les idees
 - b. Relació de tècniques de recerca i avaluació de solucions
 - c. Mesurament de les idees
 - d. Qui ha de liderar els programes d'innovació
5. Creativitat personal
 - a. Creativitat quotidiana
 - b. Hàbits personals
6. Barreres a la iniciativa
7. Potenciació de l'actitud emprenedora

Metodologia

El curs es desenvoluparà d'acord amb la metodologia de la Universitat Oberta de Catalunya. En el curs destaquen els elements metodològics següents:

1) Organització del curs. Cada curs té delimitades les competències prèvies, les competències que s'han d'assolir i els objectius d'aprenentatge. Els continguts s'han elaborat sobre la base d'aquesta informació, per la qual cosa els materials didàctics i les activitats d'aprenentatge plantejades són les eines fonamentals per a assolir els objectius i les competències del curs. En l'apartat "Planificació de l'aprenentatge" d'aquesta guia, pot consultar-se el mapa de navegació del curs. S'hi interrelacionen objectius, continguts, activitats i temporalització, essent una eina que permetrà a la persona participant organitzar el seu temps amb l'objectiu final de superar el curs. La temporalització per a l'estudi es fa tenint en compte el temps que és aconsellable dedicar a cadascuna de les activitats. Si bé és cada persona qui acabarà marcant el ritme d'estudi, el que aquí es proposa està pensat perquè es pugui seguir adequadament l'avaluació continuada que s'ha establert.

2) Acció de consultoria. L'aprenentatge es basa en la resolució d'activitats i/o casos pràctics que proposa el consultor o la consultora (o professorat virtual). El professorat consultor s'adreça a les persones participants per a orientar-les i ajudar-les en les dificultats que els sorgeixen en el procés d'aprenentatge, i això li aporta retroalimentació (*feedback*) de manera constant. Així mateix, comprova que cada participant assoleix els objectius pedagògics i desenvolupa les competències professionals previstes i definides en la guia d'aprenentatge. També fa l'avaluació formativa i personalitzada de cada participant segons la previsió del curs.

3) Avaluació continuada de l'aprenentatge. Les competències del curs s'assoleixen a partir del plantejament per part del consultor o de la consultora d'exercicis o activitats d'aprenentatge adaptats a les característiques del curs. Les activitats es basaran en l'aplicació dels coneixements a situacions concretes d'un lloc de treball. Les activitats proposades seran avaluades de manera que suposen una avaluació formativa per a la persona participant.

4) Material didàctic. Les persones participants disposen de material didàctic específic i de materials de consulta i orientacions tècniques proposades pel consultor o per la consultora. Es recomana la lectura dels materials didàctics com a base de l'aprenentatge i de l'assoliment de competències específiques. Amb tot, el consultor o la consultora és qui orientarà sobre la lectura dels materials didàctics i el procediment més adequat per a resoldre els problemes o casos que es proposin.

Planificació de l'aprenentatge

Objectius	Continguts	Materials	Activitats	Temps
<ul style="list-style-type: none"> Percebre formes de millora de la Creativitat Personal Observar les vies com les Organitzacions desenvolupen el seu potencial Innovador Exposar les condicions pel increment de l'Innovació 	<p><u>Bases de la Creativitat</u></p> <p><u>Creativitat Personal</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> Creativitat Personal Creativitat a les Organitzacions <ol style="list-style-type: none"> Cóm les Organitzacions fomenten la Creativitat Barreres organitzacionals El paper del Facilitador <ol style="list-style-type: none"> Característiques del Facilitador Dinàmica de les Sessións 	<p>Activitats específiques que anirà indicant el Consultor:</p> <ol style="list-style-type: none"> Videos sobre Creativitat Experiències personals de Creativitat 	<p>Setmana 1</p> <p>6 hores aprox.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Mostrar les Tècniques que reforçen la Creativitat 	<p><u>Descubriment i Anàlisi de Problemes</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> Tècniques d'Identificació de Problemes Tècniques d'Anàlisi de Problemes 	<p>Pla d'Acció per a incrementar la Creativitat Personal o la Innovació en una Organització</p>	<p>Setmana 2</p> <p>6 hores aprox.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Mostrar les Tècniques que reforçen la Creativitat 	<p><u>Cerca i Avaluació de Solucions</u></p> <p><u>Actitud Emprendedora</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> Tècniques de Cerca de Solucions Tècniques d'Avaluació de Solucions Evolució dels Mètodes de Creativitat <ol style="list-style-type: none"> Sistema dels Sis Barrets Consideracions Pràctiques 	<p>Activitats específiques que anirà indicant el Consultor:</p> <ol style="list-style-type: none"> Videos, Películes, i Frases sobre ésser Emprendedor 	<p>Setmana 3</p> <p>7 hores aprox.</p>

<ul style="list-style-type: none">Desenvolupar la Iniciativa i el potencial Emprenedor de cada participant	<u>Actitud Emprenedora</u>	9. Iniciativa i Actitud Emprenedora	Debat sobre qué impideix ser més Emprenedor i vies factibles per a serho Elaboració d'un Pla d'Acció Personal per a ser més Emprenedor	Setmana 4 6 hores aprox.
--	-----------------------------------	-------------------------------------	---	---------------------------------

Activitats

El consultor o la consultora proposarà tres activitats, la resolució de les quals permetrà seguir l'avaluació continuada del curs. Aquestes activitats s'han de lliurar puntualment dins els períodes establerts pel consultor o per la consultora. La puntualitat en el lliurament de les activitats és determinant per a anar avançant el curs amb solvència.

Activitat 1:

Elaborar un pla d'acció per a incrementar la creativitat personal o la innovació en una organització específica.

Activitat 2:

Participar en un debat sobre què ens impedeix ser persones més emprenedores i quines vies són possibles per a ser-ho.

Activitat 3:

Elaborar un pla d'acció personal per a ser una persona més emprenedora.

Avaluació

La metodologia de treball que se segueix és **l'avaluació continuada**. L'avaluació continuada ofereix molts avantatges en un entorn no presencial d'aprenentatge:

- Permet establir un ritme de seguiment i treball constant necessari per a l'aprenentatge de qualsevol contingut. El fet d'anar avançant progressivament en l'estudi, el treball i l'assimilació de cada contingut contribueix a arribar, d'una manera més fluïda, a l'assoliment final d'uns bons coneixements.
- Permet a cada persona ponderar el seu grau d'assimilació del contingut que va treballant mitjançant l'activitat, al mateix temps que pot posar en relleu dubtes que amb l'estudi individual hagin pogut passar inadvertits.
- Permet al consultor o a la consultora valorar si la persona ha assolit o no els conceptes treballats en cada una de les activitats proposades. Les activitats d'avaluació continuada tenen com a objectiu que cada estudiant faci uns exercicis pràctics que il·lustrin si és capaç de portar a la pràctica els conceptes que ha anat estudiant. És clar que el seu seguiment requereix un esforç, però n'és del tot recomanable el seguiment i constitueix un factor clau per a l'assoliment amb èxit dels objectius docents.

L'avaluació continuada es basa en el desenvolupament d'activitats, casos pràctics, exercicis i/o debats que es porten a terme durant el curs i que els consultors i les consultores avaluen.

Els enunciats de les activitats de l'avaluació continuada es penjen en el Tauler del professorat de l'aula. L'avaluació continuada consta de tres activitats. Cal seguir les indicacions i els consells addicionals sobre el format i l'estructura en què s'han de resoldre les activitats plantejades. També és possible que alguna de les activitats consisteixi en un debat, on els consultors i les consultores valoraran les aportacions i l'esforç per participar-hi.

Lliurament de les activitats

Cada estudiant farà arribar les activitats resoltes mitjançant la bústia de lliurament d'activitats de l'aula, –l'accés de lectura de la qual és exclusiu del professorat. Aquest espai és de lliurament exclusiu, NO és l'espai indicat per a resoldre dubtes amb el consultor o la consultora. Per a resoldre dubtes, podeu enviar un missatge al seu correu personal. Les activitats d'avaluació continuada són personals i la resolució d'aquestes és individual, a menys que es tracti d'una activitat de grup. Això no és obstacle perquè es doni una fase prèvia de discussió del contingut de l'activitat en grup, però exigeix el lliurament d'una activitat individual i diferenciada. El lliurament d'una activitat copiada o duplicada d'una altra persona pertanyent al mateix grup o a un altre comportarà la consideració de l'activitat com a no presentada per a totes les persones implicades.

Qualificació

Cadascuna de les activitats del curs s'avalua a partir dels paràmetres següents:

A: Qualificació molt bona.

B: Qualificació bona.

C: Qualificació baixa.

D: Qualificació molt baixa.

N: No s'emet qualificació perquè no s'ha presentat l'activitat o no s'hi ha participat.

Mitjançant el registre de l'avaluació continuada accedireu a la nota del curs. Les qualificacions seran introduïdes en el termini aproximat d'una setmana des del tancament del termini de lliurament de l'activitat corresponent. El consultor o la consultora n'informarà al Tauler de la publicació i podrà proposar un guió de solucions o dels errors més freqüents que s'hagin detectat en corregir les activitats lliurades.

Eines disponibles a l'aula

Les funcionalitats de les eines disponibles a l'aula són les següents:

Espai de comunicació:

La interacció dels consultors o de les consultores amb l'estudiantat es donarà, de manera orientativa, seguint aquestes pautes:

Tauler del professorat:

És l'espai bàsic de comunicació del consultor o de la consultora amb l'estudiantat, de visita imprescindible per al seguiment del curs. S'hi podran trobar, principalment, les informacions següents:

- Missatge de presentació dels consultors i de les consultores i de benvinguda.
- Guia d'aprenentatge.
- Planificació temporal del curs.
- Especificació de les activitats que cal fer per tal de seguir l'avaluació continuada (incloent-hi dates de tramesa, etc.).
- Notes vàries referents al seguiment del curs.
- Posada en comú de respostes a dubtes particulars que es considerin d'interès general per al grup.

Debat:

En aquest espai es podran fer debats, sempre iniciats pel consultor o per la consultora. Els debats poden formar part de l'avaluació continuada o bé, eventualment, es poden proposar sense que s'incloguin en l'avaluació. S'espera la participació activa de les persones inscrites en el curs.

Fòrum:

Aquest és un espai de comunicació informal obert a les iniciatives tant de consultors o de consultores com de l'estudiantat mateix. Per exemple:

- Missatge de presentació de l'estudiantat.

- Problemes sobre temes de configuració i funcionament de l'entorn de l'aula, que poden ser resolts entre l'estudiantat mateix i, en ocasions, pel consultor o per la consultora.
- S'hi poden plantejar dubtes, comentaris i qüestions referides als continguts de l'assignatura que l'estudiantat vulgui compartir amb la resta de participants.
- Explicitació d'inquietuds respecte a la nova experiència que suposa estudiar en una universitat virtual.
- Comentaris sobre temes de caràcter professional i sobre el funcionament dels mòduls i les proves d'avaluació continuada, entre altres.
- Permet proposar temes d'actualitat relacionats amb els mòduls i que es vulguin plantejar com a debat (adreces d'Internet, notícies de premsa, articles, etc.).
- Comentaris sobre la marxa del curs.
- Comentaris, observació d'errades i suggeriments sobre els materials dels mòduls.
- I qualsevol altra cosa a iniciativa de l'estudiantat.

Espai de planificació:

En aquest espai de l'aula s'inclou la guia d'aprenentatge, la consulta de la qual és imprescindible per al seguiment del curs.

Espai de recursos:

En aquest espai s'inclouen el material didàctic i el material i els recursos de consulta. Així mateix, s'inclouen diferents fonts d'informació que es poden utilitzar durant el curs com a material complementari, a requeriment dels consultors i de les consultores.

Espai d'avaluació:

En aquest espai trobareu el registre de qualificacions.

Bibliografia

Bono, E. de (1995). *El pensamiento creativo*. Barcelona: Ediciones Paidós.

Epstein, R. (2002). *El gran libro de los juegos de creatividad*. Barcelona: Ediciones Oniro.

Foster, T.R.V. (2002). *101 Métodos para generar ideas. Cómo estimular la creatividad*. Barcelona: Ediciones Deusto.

Michalko, M. (2001). *ThinkerToys. Cómo desarrollar la creatividad en la empresa*. Barcelona: Gestión 2000.